

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/183804,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-W-poszukiwaniu-wroga-Aparat-bezpieczenstwa-w-.html>
02.03.2026, 01:36

Strona znajduje się w archiwum.

Miedzynarodowa konferencja naukowa „»W poszukiwaniu wroga...« Aparat bezpieczeństwa w państwach Europy Środkowo-Wschodniej wobec środowisk niezależnych, przejawów oporu społecznego i postaw opozycyjnych 1956-1980” - Wrocław, 23-24 października 2023 (zgłoszenia do 15 czerwca 2023)

Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN - KŚZpNP we Wrocławiu oraz Zakład Narodowy im Ossolińskich we Wrocławiu mają zaszczyt zaprosić Państwa w dniach 23-24 października 2023 r. na konferencję pt. „»W poszukiwaniu wroga...« Aparat bezpieczeństwa w państwach Europy Środkowo-Wschodniej wobec środowisk niezależnych, przejawów oporu społecznego i postaw opozycyjnych 1956-1980”.

Pragniemy poinformować, iż terminy zapisu na Międzynarodową Konferencję Naukową organizowaną przez Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN - KŚZpNP we Wrocławiu w dniach 23 - 24 październik 2023 r. pt. „W poszukiwaniu wroga... Aparat bezpieczeństwa w państwach Europy Środkowo-Wschodniej wobec środowisk niezależnych, przejawów oporu społecznego i postaw opozycyjnych 1956-1980” zostaje przedłużony do 15 lipca 2023 r.

Zachęcamy do udziału w konferencji i zgłaszania propozycji referatów.

Miejsce konferencji: **Zakład Narodowy im. Ossolińskich** Wrocław, ul Szewska 37

Warunki zgłoszenie:

- wypełnienie formularza zgłoszeniowego
- podanie tematu przedłożenia

- przygotowanie abstraktu (500 słów)

następnie przesłanie ww. na adres: adam.szpotanski@ipn.gov.pl i grzegorz.waligora@ipn.gov.pl

w razie pytań tel. +48 71 326 97 36

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru referatów spośród zgłoszonych propozycji (wynika to z ograniczonej liczby miejsc), wybrani prelegenci zostaną poinformowani o przyjęciu referatów do dnia 30 lipca 2023 r. (drogą mailową). Konferencja jest nieodpłatna, organizatorzy zapewniają catering i nocleg (23/24 października), koszty transportu dla prelegentów z Polski pozostają po stronie prelegenta lub jednostki naukowej delegującej go. W przypadku prelegentów zagranicznych istnieje fakultatywna możliwość pokrycia kosztów podróży.

Aparat bezpieczeństwa we wszystkich krajach Bloku Wschodniego stale wyszukiwał wrogów, którzy zagrażali stabilności systemu komunistycznego. Przekonanie komunistów, iż w danym kraju są środowiska antyrewolucyjne, które należy sobie podporządkować, względnie zniszczyć można dostrzec w wielu elementach ideologii socjalistycznej. Czy jednak w każdym z krajów za wrogów systemu uznawano te same środowiska? W jaki sposób prowadzono z nimi walkę? Czy historia, kultura i tradycje danego narodu miały wpływ na metodę pracy operacyjnej względem tych grup, a także czy istniały wytyczne lub wzory sowieckie na których aparat bezpieczeństwa wzorował swoją pracę?

Ramy chronologiczne konferencji wyznaczają wydarzenia polityczne. Które wywarły szeroki wpływ na sposób myślenia oraz podejmowanie inicjatyw o charakterze opozycyjnym i antysystemowym w całym Bloku Wschodnim. Z jednej strony krwawe stłumienie Powstania Węgierskiego w 1956 r., z drugiej zaś powstanie i działalność w Polsce w 1980 r. NSZZ „Solidarność”.

Język konferencji: polski, angielski, (tłumaczenie symultaniczne)

Wystąpienia: 20 minut (do dyspozycji będzie laptop oraz rzutnik z ekranem, prosimy o przesłanie prezentacji jeszcze przed konferencją na maila adam.szpotanski@ipn.gov.pl)

Monografia: Artykuły należy przesłać do 30 listopada 2023 r. w j. polskim, bądź angielskim. Teksty po uzyskaniu pozytywnej opinii recenzyjnej zostaną wydane w formie monografii wieloautorskiej.

Bloki tematyczne:

Blok 1 – Kościół i związki wyznaniowe;

Blok 2 – Kombatanci i niezależne środowiska polityczne (przed i powojenne), emigracja;

Blok 3 – Środowiska naukowe i artystyczne;

Blok 4 – Opór społeczny i działalność grup opozycyjnych;

Blok 5 – Opozycja wewnątrzpartyjna i w oficjalnie działających organizacjach;

Blok 6 – Subkultury ;

Zagadnienia:

- polityka wobec poszczególnych środowisk postrzeganych jako wrogie;
- metody i sposoby inwigilacji;
- zasady i kryteria werbowania agentury;
- procesy polityczne;
- propaganda wobec „wrogów systemu”;
- reakcja hierarchia duchownych poszczególnych wyznań na represyjną aktywnością bezpieki (biskup, episkopat danego kraju, patriarcha, papież, parafia, zbór).

Warunkiem koniecznym do zaakceptowania propozycji referatu, będzie uszanowanie zasady, iż przedmiotem refleksji winien być system a nie ludzie, chodzi bowiem, aby nie rozdrabniać się na pojedyncze przypadki osób (chyba, że ich przykład np. inwigilacji lub represji można uznać za wzorcowy i powtarzalny z każdym razem).

Kontakt:

ks. dr Adam Szpotański – Starszy Specjalista OBBH IPN we Wrocławiu

tel. + 48 71 326 97 36

fax 71 326 97 40

mail. adam.szpotanski@ipn.gov.pl

International Scientific Conference

"In Search of the Enemy..." The security apparatus in the countries of Central and Eastern Europe towards independent circles, manifestations of social resistance and oppositional attitudes 1956-1980

The Branch Historical Research Office of the Institute of National Remembrance IPN in Wrocław and Ossoliński National Institute in Wrocław are honoured to invite you to attend the conference on 23 - 24 October 2023.

Conference venue: Ossoliński National Institute Wrocław, 37 Szewska St.

Deadline for submissions: **15 June 2023.**

In order to apply, please:

- fill in the application form
- specify the subject of the submission
- prepare an abstract (500 words)

and send the above to: adam.szpotanski@ipn.gov.pl and grzegorz.waligora@ipn.gov.pl .

Should you have any queries, please call +48 71 326 97 36.

The organisers reserve the right to select papers from among the submitted proposals (this is due to the limited number of places). Selected speakers will be informed of the acceptance of their papers by 30 July 2023 (by e-mail). The conference is free of charge, the organisers provide catering and accommodation (23/24 October), transport costs for speakers from Poland remain with the speaker or the scientific unit delegating him/her. For foreign speakers, there is an optional possibility to cover travel costs.

The security apparatus in all Eastern Bloc countries was constantly on the lookout for enemies who threatened the stability of the communist system. The communists' conviction that there were anti-revolutionary circles in a given country which should be subjugated or destroyed can be seen in many elements of socialist ideology. However, were the same circles considered enemies of the system in each country? How was the fight against them conducted? Did the history, culture and traditions of the nation in question influence the method of operational work against these groups, and were there any Soviet guidelines or models on which the security apparatus modelled its work?

The chronological framework of the conference is set by political events which had a wide-ranging impact on the thinking and initiatives of an oppositional and anti-systemic nature throughout the Eastern Bloc. On the one hand, it was the bloody suppression of the Hungarian Uprising in 1956, and on the other, the rise and activity of the Solidarity Trade Union in Poland in 1980.

Conference language: Polish, English, (simultaneous translation)

Presentations: 20 minutes (a laptop and projector with screen will be available, please send your presentation before the conference to adam.szpotanski@ipn.gov.pl)

Monograph: Articles should be submitted by 30 November 2023 in either Polish or English. The texts will be published in the form of a multi-author monograph after a positive peer-review.

Thematic blocks:

Block 1 - Church and religious associations;

Block 2 - Veterans and independent political circles (pre- and post-war), emigration;

Block 3 - Scientific and artistic communities;

Block 4 - Social resistance and activities of opposition groups;

Block 5 - Opposition within the party and in officially operating organisations;

Block 6 - Subcultures ;

Issues:

- policy towards particular circles perceived as hostile;
- methods and means of surveillance;
- principles and criteria for recruiting agents;
- political processes;
- propaganda against 'enemies of the system';
- reaction of the clergy hierarchy of the respective denominations to the repressive activity of the security forces (bishop, episcopate of the country concerned, patriarch, pope, parish, church).

A prerequisite for accepting the paper's proposal would be to respect the principle that it is the system and not the people that should be the object of reflection, since the point is not to dwell excessively on individual cases of people - unless their example, e.g. of surveillance or repression, can be considered exemplary and repeated time after time.

Contact:

Rev. Dr. Adam Szpotański - Senior Specialist at the Institute of National Remembrance in Wrocław

tel. + 48 71 326 97 36

fax 71 326 97 40

e-mail. adam.szpotanski@ipn.gov.pl

PLIKI DO POBRANIA

[formularz_zgloszeniowy_ \(doc, 44 KB\) 05.05.2023 11:36](#)
[formularz-en-GB\(2\) \(doc, 61 KB\) 05.05.2023 11:36](#)